

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tdo/75/2019
Identifikačné číslo spisu: 4215010474
Dátum vydania rozhodnutia: 01.12.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:4215010474.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Dany Wänkeovej na neverejnom zasadnutí konanom 1. decembra 2020 v Bratislave v trestnej veci obvineného ppráp. N. C. a spol. pre prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a iné, o dovolaní obvineného ppráp. N. C. podanom proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/24/2019 z 25. júna 2019 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného ppráp. N. C. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Komárno, sp. zn. 1T/14/2015, z 18. septembra 2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/24/2019, z 25. júna 2019 bol obvinený ppráp. N. C. uznaný za vinného zo spáchania prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, pre skutok podrobne rozvedený vo výrokovej časti rozsudku Okresného súdu Komárno.

Za to bol menovanému uložený podľa § 326 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j) Trestného zákona a podľa § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona peňažný trest vo výške 1.500,- (tisíc päťsto) Eur; pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený súd obvinenému ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) mesiacov.

Proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/24/2019 z 25. júna 2019 podal obvinený prostredníctvom obhajcu dovolanie z dôvodu, že: „Zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku), „rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom" (§ 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku) a súčasne „rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia" (§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku), v znení jeho písomného doplnenia označenom ako „PREDLOŽENIE".

Obvinený v dovolaní argumentoval nasledovne:

„Ad. 1 Porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom - dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Obvinený považoval rozhodnutia v jeho veci za arbitrárne a nepreskúmateľné. Rozsudok, ktorým ho súd prvého stupňa uznal za vinného nebol dostatočne odôvodnený, na čo odvolací súd nereflektoval. V súvislosti s nezákonnosťou tajného sledovania ako celku, obvinený namietal porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom postupom orgánov prípravného konania, ktoré počas celého trestného konania neodtajnili svoje dokumenty a nezabezpečili, resp. nepožiadali sudcu o odtajnenie ním vydaných namietaných rozhodnutí (súhlasov). Tieto rozhodnutia sa navyše ani nenachádzajú v spise. Rovnako tak nekonal súd prvého stupňa. Keďže nedošlo k odtajneniu týchto dokumentov, obvinený nemohol z ich obsahu ďalej uvádzať a argumentovať, prečo sa skutkové okolnosti na neho vôbec vzťahovali. Skutok vymedzený v súhlasoch na použitie ITP v porovnaní so skutkom, ktorý sa mu v podanej obžalobe kládol za vinu ako i v napadnutom rozsudku, nie je vôbec zhodný, preto zjavne nebola zachovaná ani podstata a totožnosť skutku. Rovnako z toho istého dôvodu nemohol rozporovať ďalšie nesplnenie zákonných podmienok (zásady legality, legitimity a proporcionality) proti jeho osobe. Obvinený ďalej pokračoval, že utajovaná príloha, ktorá je právne neoddeliteľnou súčasťou vyšetrovacieho spisu, neobsahuje žiadosti policajtov inšpekčnej služby, na základe ktorých sudca Krajského súdu v Bratislave vydal rozhodnutia (súhlasy) na použitie ITP.

Ad. 2 Rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom - dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Za ťažiskový argument, od ktorého sa potom odvíjali i ďalšie zásadné námietky, obvinený považoval predovšetkým námietku odopretia mu práva oboznámiť sa so žiadosťami na vydanie súhlasov na použitie ITP, ktoré boli v podstate výlučným základom na vydanie súhlasov na použitie ITP. Podľa jeho názoru aj žiadosť na vydanie súhlasov na použitie ITP možno považovať za dôkazný prostriedok, s ktorým sa však nemohol oboznámiť, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. V doplnení dovolania obvinený predložil rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Tdo/28/2019, z 9. októbra 2019, s poukazom na ktorý žiadal zohľadniť právny záver na str. 8 v odseku 3: „...žiadosť na použitie informačno-technického prostriedku musí byť integrálnou súčasťou trestného spisu, resp. jeho utajenej prílohy" a konštatáciu na str. 9 odsek 2: „Z odôvodnenia udelených súhlasov na odpočúvanie telefonického prevádzky obvineného totiž nevyplýva splnenie podmienky ultima ratio v zmysle § 4 ods. 3 písm. b) zákona o ochrane pred odpočúvaním". Súčasne podľa názoru obvineného vznikli pochybnosti, či sa žiadosti na vydanie súhlasov na použitie ITP vôbec vzťahovali na jeho osobu, resp. či skutky v nich sú totožné so skutkami uvedenými v rozhodnutiach všeobecných súdov. Napriek tomu, že bol právoplatne odsúdený, nemá vedomosť o obsahu ani o počte žiadostí na vydanie súhlasov a materiálov inšpekčnej služby viažucich sa na použitie ITP, čím ho všeobecné súdy zbavili zákonného práva oboznámiť sa so všetkými dôkazmi a skutočnosťami podstatnými pre rozhodnutie vo veci, a tým aj v plnej miere predložiť súdu vlastnú argumentáciu v záujme ochrany svojich práv.

Ad. 3 Rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia - dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

V tejto súvislosti obvinený namietol, že súd prvého stupňa nechal bez povšimnutia závažný fakt, že počas prípravného konania jednoznačne uviedol, že meranie rýchlosti vykonával jeho kolega stržm. Mgr. C. P. Dôkaz svedčiaci v jeho prospech súd nepodrobil kritickému hodnoteniu. Obvinený výslovne uviedol, že s vodičkou K. Z. nekomunikoval. Tiež argumentoval, že súd prvého stupňa nepodrobil kritickému hodnoteniu ani jeho vyjadrenie na hlavnom pojednávaní po vykonaní dôkazu - prehratí zvukového záznamu na technickom zariadení.

S poukazom na uvedené obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol na podklade ním podaného dovolania tak, že:

- podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku rozsudkom vysloví, že rozsudkom Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/24/2019, z 25. júna 2019 bol porušený zákon v § 317 ods. 1, § 2 ods. 1, ods. 7, ods. 10, ods. 12, ods. 19, § 119 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v neprospech obvineného,

- podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zruší rozsudok Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/24/2019, z 25. júna 2019 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Komárno, sp. zn. 1T/14/2015, z 18. septembra 2018 a napokon,

- podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikáže Okresnému súdu Komárno, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol, „avšak v súlade s ustanovením § 388 ods. 2 Trestného poriadku iným sudcom“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom zvoleného obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, § 373 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), spĺňa obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku, avšak zistil, že dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť, pretože nie je dôvodné.

Najvyšší súd poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nie je určený na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú z tohto dôvodu striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia. Dovolací súd preto nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy.

Z ustanovenia § 385 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Podstatné sú teda vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku (R 120/2012).

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Jednou zo základných zásad trestného konania je aj zásada práva na obhajobu, vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 9 Trestného poriadku. Právo na obhajobu je zakotvené v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, v čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a tiež v čl. 6 ods. 3 písm. b), písm. c), písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, keďže zabezpečuje aj rovnosť zbraní medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom na druhej strane. Zmyslom tohto práva je zaručiť ochranu zákonných záujmov a práv osoby, proti ktorej sa konanie vedie, pretože bezchybné rešpektovanie práva na obhajobu je dôležitým predpokladom vydania zákonného a spravodlivého rozhodnutia.

Zásada „práva na obhajobu“ vyjadruje požiadavku, aby v trestnom procese bola zaručená ochrana práv a záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, a je teda nevyhnutým prostriedkom úspešného výkonu súdnictva smerom k ochrane základných práv a slobôd. Jej legislatívne vyjadrenie a reálne zabezpečenie svedčí v podstate nielen o stupni demokracie v trestnom procese daného štátu, ale vo

svojej podstate jej realizácia v čo najširšom meradle je nielen v záujme osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ale v záujme celej spoločnosti, pretože toto právo neplynie len z ochrany práv jednotlivca, ale aj zo záujmu štátu na zistenie pravdy. Podľa názoru dovolacieho súdu právo na obhajobu sa zaručuje ako základné právo fyzickej osoby, ktoré podlieha všetkým pravidlám, ktoré sa uznávajú pri ochrane základných práv a slobôd, a možno ho vnímať aj ako prostriedok nastoľujúci spravodlivú rovnováhu medzi verejnými záujmami, ktoré sú predmetom ústavnej ochrany.

Zásada „práva na obhajobu“ obsahuje tri relatívne samostatné práva obvineného:

- právo obhajovať sa osobne, alebo
- právo obhajovať sa za pomoci obhajcu podľa vlastného výberu, alebo
- právo na bezplatnú pomoc obhajcu, ak obvinený nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu a vyžadujú to záujmy spravodlivosti.

Konštantná judikatúra právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo o sebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. V praxi to znamená, že o zásadné porušenie práva na obhajobu pôjde najmä vtedy, ak obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

Takéto pochybenie dovolací súd v konaní nezistil, teda nemožno zaujať stanovisko, že došlo k porušeniu práva na obhajobu obvineného ppráp. N. C. zásadným spôsobom, a teda k takej skutočnosti, ktorá sama o sebe znamená naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Napriek tomu sa dovolací súd zaoberal aj konkrétnymi námietkami, ktoré v rámci tohto dovolacieho dôvodu menovaný uviedol v písomných dôvodoch dovolania.

Obvinený v dovolaní argumentoval vecne (nie však relevantne), že orgány prípravného konania mu neodtajnili svoje dokumenty a nezabezpečili, resp. nepožiadali sudcu o odtajnenie ním vydaných namietaných rozhodnutí (súhlasov). Obvinený tvrdil, že pokiaľ nie sú odtajnené rozhodnutia sudcu, ktoré boli podkladom rozhodnutí na tajné sledovanie, trvalo sa nevedel reálne a účinne brániť a argumentovať, prečo sa tieto nevzťahujú na jeho osobu. Z toho dôvodu nemohol takisto namietat naplnenie zákonných podmienok pre vydanie súhlasov (zásadu legality, zásadu legitimacy a zásadu proporcionality).

K porušeniu jeho práva na obhajobu malo ďalej dôjsť v dôsledku toho, že mu bolo odopreté oboznámiť sa so žiadosťami na vydanie súhlasov na použitie ITP, ktoré boli v podstate výlučným základom na vydanie súhlasov na použitie ITP.

Najvyšší súd v tejto súvislosti pre prehľadnosť stručne zrekapituluje procesný dej predchádzajúci podaniu dovolania.

Okresný súd Komárno rozsudkom, sp. zn. 1T/14/2015, z 12. júna 2017 obvineného ppráp. N. C. podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku oslobodil spod obžaloby. Krajský súd v Nitre uznesením, sp. zn. 1To/71/2017, z 13. februára 2018 podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

V nadväznosti na uvedené Okresný súd Komárno rozsudkom, sp. zn. 1T/14/2015, z 18. septembra

2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/24/2019, z 25. júna 2019 uznal zmieneného obvineného za vinného z prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Najvyšší súd sa z toho dôvodu oboznámil s utajovanou prílohou spisu Okresného súdu Komárno, sp. zn. 1T/14/2015, vedenou pod číslom OS-KN-V-38/2015, ktorej obsahom sú okrem iného aj rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave pod č. p. KSBA-V-256-1/2014-Ntt-6-33/2014, rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave pod č. p. KSBA-V-256-5/2014-Ntt-6-33/2014 a rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave pod č. p. KSBA-V-256-10/2014-Ntt-6-33/2014.

Dovolateľ argumentuje tak, ako keby rozhodnutie sudcu Krajského súdu v Bratislave pod č. p. KSBA-V-256-1/2014-Ntt-6-33/2014 z 15. januára 2014, rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave pod č. p. KSBA-V-256-5/2014-Ntt-6-33/2014 z 9. apríla 2014 a rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave pod č. p. KSBA-V-256-10/2014-Ntt-6-33/2014 z 10. júla 2014 (súhlasy na použitie ITP), boli pred ním a jeho obhajcom utajované.

Uvedené je však v rozpore s objektívnymi skutočnosťami vyplývajúcimi z obsahu predloženého spisu.

Zo záznamu o preštudovaní vyšetrovacieho spisu už z prípravného konania vyplýva, že sa s nimi oboznámil obhajca obvineného (viď č. l. 328 a nasl. spisu) a následne na hlavnom pojednávaní vykonanom 29. mája 2017 obhajca aj obvinený (č. l. 432 a nasl. spisu), a teda boli a sú im známe dôvody, pre ktoré rozhodol súd o použití ITP. Je nesporné, že obvinený i jeho obhajca mali možnosť oboznámiť sa s týmito súhlasmi.

Najvyšší súd preto nemohol akceptovať tvrdenia obvineného, že z dôvodu neodtajenia uvedených rozhodnutí nemal možnosť namietať a brániť sa proti tvrdeniam uvedeným v súhlasoch. Jeho argumenty by boli prijateľné iba vtedy, ak by súhlasy na použitie ITP boli pred ním skutočne utajené počas celého trestného konania a keby nemal možnosť sa s nimi vôbec oboznámiť.

Tým, že doposiaľ neboli súhlasy na použitie ITP odtajnené pre verejnosť, ale boli odtajnené pre obvineného a jeho obhajcu (viď vyššie) nemohlo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces porušením práva na obhajobu, pretože verejnosť nie je stranou ani subjektom trestného konania. Navyše vyznieva prinajmenšom nelogicky, keď obvinený na jednej strane namieta neodtajnenie utajovanej prílohy a na strane druhej argumentuje obsahom utajovanej prílohy, pretože je zrejmé, že s ňou bol v konečnom dôsledku oboznámený.

Pokiaľ obvinený namietal, že neboli odtajnené podklady inšpekčnej služby, konkrétne žiadosti na vydanie súhlasov na použitie ITP, predložených súdu pred rozhodnutím o vydaní či nevydaní súhlasu na použitie ITP, na základe ktorých príslušný Krajský súd v Bratislave vydal súhlasy na použitie ITP, k tomu najvyšší súd poznamenáva nasledovné:

Zákonnosť a procesná použiteľnosť informácií získaných použitím ITP sa odvodzuje od zákonného rozhodnutia príslušného orgánu (v tomto prípade Krajského súdu v Bratislave) o použití ITP. Rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave - vydanie súhlasu na použitie ITP, resp. jeho predĺženie - nie sú rozhodnutím o vine, ale sú podkladom na použitie jedného z viacerých procesných prostriedkov, slúžiacich na odhaľovanie trestnej činnosti a jej prípadných páchatel'ov. Najvyšší súd nepovažuje za logicky ani právne udržateľné, aby podmienkou na vyslovenie zákonnosti súhlasu na použitie ITP bolo preskúvanie podkladov slúžiacich na rozhodnutie aj zo strany obhajoby. Je tomu tak z dôvodu, že súd (nie obvinený, resp. obhajca a ani prokurátor) a jeho prieskum predloženého materiálu je garantom, že použitie ITP je opodstatnené.

Rozhodnutie súdu, ktorým umožní použitie ITP, musí byť náležite odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, ktoré skutočnosti odôvodňujú naplnenie podmienok zásahu do práva na súkromie. Odôvodnenie musí dať odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam a musí dostatočne objasňovať skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby sa zachádzalo do všetkých detailov veci. Preskúmateľnosť dôvodnosti vydania súhlasu na použitie ITP si vyžaduje relevantnú a dostatočne špecifickú

argumentáciu, ktorá poskytuje vysvetlenie, akými skutočnosťami boli naplnené zákonom ustanovené podmienky na jeho vydanie. To ale neznamená, že v odôvodnení súhlasu na použitie ITP musia byť odtajnené všetky informácie z predloženého podkladového materiálu. Taktiež to neznamená, že obhajoba má oprávnenie overovať pravdivosť informácií (podkladov). Ako bolo vyjadrené vyššie, na to je určený súd ako garant tohto procesu.

Takýto postup navrhovaný obhajobou - odtajnenie podkladov slúžiacich súdu na rozhodnutie o použití ITP - je podľa názoru najvyššieho súdu neprijateľný nielen v podmienkach Slovenskej republiky, ale predpokladane aj vo všetkých demokratických krajinách. Ak by najvyšší súd prijal argumentáciu obvineného, z praktického hľadiska by to viedlo k tomu, že by došlo k popretiu samotnej podstaty vyhľadávania trestnej činnosti a okrem iného aj k deštrukcii práce polície pri odhaľovaní trestnej činnosti. Naviac, rozhodnutie o použití ITP v žiadnom prípade nie je rozhodnutím o vine či nevine páchatel'a prípadného trestného činu, ale len procesným prostriedkom slúžiacim na odhaľovanie trestnej činnosti a jej prípadných páchatel'ov.

Neodtajnenie súhlasov na použitie ITP za účelom ich nezaloženia do spisu ako utajovanej prílohy a za účelom jeho vykonania na hlavnom pojednávaní, resp. verejnom zasadnutí aj za prítomnosti verejnosti, pokiaľ mal obvinený alebo jeho obhajca v priebehu trestného stíhania možnosť s týmto sa oboznámiť a neodtajnenie podkladového materiálu (žiadosti na vydanie súhlasov na použitie ITP), slúžiaci súdu na rozhodnutie o použití ITP, podľa názoru najvyššieho súdu nenapĺňa dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

To isté platí aj čo sa týka tvrdenia obvineného, že skutok vymedzený v súhlasoch na použitie ITP v porovnaní so skutkom, ktorý sa mu v podanej obžalobe kládol za vinu, ako i v napadnutom rozsudku, nie je vôbec zhodný. Najvyšší súd dôvodí, že totožnosť skutku v trestnej veci obvineného bola zachovaná (aj v tom zmysle, že dotknuté súhlasy boli vydané na podklade skutkovo identickej a dôkazne plne použiteľnej situácie). K tomu dovolací súd obvinenému opätovne pripomína rozhodnutia vo veci konajúcich súdov spolu s ich odôvodneniami.

Najvyšší súd taktiež nezdial ani názor obvineného o arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti rozhodnutí. K tomu je treba uviesť, že odvolací súd i súd prvého stupňa v odôvodnení svojich rozhodnutí zrozumiteľne a v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Trestného poriadku rozobrali všetky podstatné a rozhodné skutkové i právne skutočnosti a presvedčivo vysvetlili prečo rozhodli tak, ako rozhodli. Ich rozhodnutia považuje dovolací súd za zrozumiteľné, nie len pre osoby znále práva, ale aj pre laickú verejnosť, pričom v nich možno nájsť odpovede na všetky nejasné či sporné otázky, ktoré najvyššiemu súdu kladie obvinený.

V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na to, že v dvojnásťročnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nevyhnutné zobrať do úvahy argumenty, skutkové a právne závery obidvoch súdov, najmä ak odvolacie námietky zodpovedajú námietkam predkladaným už pred súdom prvého stupňa. Zároveň platí, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale len na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a ostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

S ohľadom na uvedené najvyšší súd konštatuje, že v trestnej veci obvineného nezistil naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom musí byť z obsahu spisu zrejmá a porušenie zákona by malo svojou povahou a

závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Z uvedeného potom logicky vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukážu takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere („solely or to a decisive extent“) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, čo sa v predmetnej veci nestalo (pozri Mariana Marinescu v. Rumunsko - rozsudok EŠLP z 2. februára 2010, Emen v. Turecko - rozsudok EŠLP z 26. januára 2010, Van Mechelen a ďalší v. Holandsko - rozsudok EŠLP z 23. apríla 1997, Visser v. Holandsko - rozsudok EŠLP zo 14. februára 2002, Al-Khawaja a Tahery v. Spojené kráľovstvo - rozsudok EŠLP z 15. decembra 2011, a ďalšie).

V rámci dovolaní iniciovaného prieskumu odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

Najvyšší súd dopĺňa, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku - „rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom“, a jeho zrkadlové znenie - „rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré boli súdom vykonané nezákonným spôsobom“, nemožno vykladať v rozpore s jeho logickým i materiálnym významom a účelom (je založené na dôkazoch) tak, že pôjde o prípady, keď súd dôkaz nevykonal. Súdom nie je povinný vykonať dôkazy, ktoré strany nenavrhli a tiež nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale súd ich nepovažuje za rozhodné a dôležité pre spravodlivé rozhodnutie (§ 272 ods. 3 Trestného poriadku, § 2 ods. 10 Trestného poriadku, § 2 ods. 11 Trestného poriadku) a napokon súd nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale „neskoro“ (§ 240 ods. 3 druhá veta Trestného poriadku), alebo neprejavili reálnu snahu o ich vykonanie (§ 240 ods. 4 tretia veta Trestného poriadku).

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže byť naplnený len vtedy, ak súd vykonal dôkazy nezákonným spôsobom tzn., že pri ich vykonávaní (ale aj získaní v prípravnom konaní) bol porušený zákon. Preto platí, že nevykonanie dôkazu súdom, nie je možné považovať za okolnosť odôvodňujúcu existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, nakoľko iba opačný postup súdu - vykonanie dôkazu nezákonným spôsobom, môže naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Spôsob hodnotenia dôkazov vykonaných zákonným spôsobom súdmi nižších stupňov nemôže najvyšší súd v rámci dovolacieho konania iniciovaného obvineným prehodnocovať ani spochybňovať, pretože by tak neprípustným spôsobom zasahoval do výlučnej kompetencie týchto súdov bez právneho podkladu a napokon i v rozpore so samotnou podstatou dovolacieho konania, pretože dovolanie nemôže nahrádzať riadne opravné prostriedky a jeho podanie nie je prípustné v rovnako širokom rozsahu (čo do dôvodov okruhu napadnutelných rozhodnutí, oprávnených osôb atď.), aký je charakteristický pre riadne opravné prostriedky. Dovolanie a rozhodnutie o ňom znamená prelom do právoplatných rozhodnutí, a preto spravidla narušuje stabilitu konečného a vykonateľného rozhodnutia súdu. Z toho dôvodu možno dovolania aplikovať iba v prípadoch, ak je to odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu alebo jemu predchádzajúceho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov.

Pre tento dôvod možno dovolanie aplikovať iba v prípadoch, ak je to odôvodnené závažnosťou

pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu alebo jemu predchádzajúceho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov.

Konkrétne, ak obvinený argumentuje s poukazom na naplnenie (aj) dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, ide o klasický príklad nesprávneho podradenia námietok pod im zodpovedajúci dovolací dôvod.

Najvyšší súd práve z tohto dôvodu odkázal hneď v úvodných častiach odôvodnenia na svoju ustálenú rozhodovaciu činnosť (vecne azda najplastickejšie vyjadrenú v R 120/2012), podľa ktorej je pre dovolací súd z hľadiska „identifikácie“ namietaných vád podstatnou vecná argumentácia dovolateľa a viazanosť vymedzením chýb napadnutého rozhodnutia. Povedané inými slovami, nie je rozhodujúce, či dovolateľ označí v dôsledku svojho hodnotenia predložených námietok im formálne nezodpovedajúci dovolací dôvod - podstatné je, že uvedie námietky, ktoré zodpovedajú niektorému z dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku. Len v prípade, že chybám vytýkaným v podanom dovolaní nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku a súčasne ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnomu dôvodu dovolania označeného dovolateľom podľa § 374 ods. 2 Trestného poriadku.

V trestnej veci tvoriacej predmet dovolacieho prieskumu obvinený odvodzoval nezákonnosť vykonaných dôkazov (informačno-technických prostriedkov) v princípe s poukazom na to, že mu údajne bola odopretá možnosť oboznámiť sa so žiadosťami o vydanie súhlasov na použitie ITP. Výsostne táto skutočnosť mala mať za následok nezákonnosť takto získaných dôkazov, ktoré zároveň nebolo možné použiť ako podklad pre záver o vine obvineného.

V nadväznosti na uvedené najvyšší súd poznamenáva, že kumuláciu jednej a tej istej skutočnosti na odôvodnenie dvoch, resp. viacerých dovolacích dôvodov nemožno akceptovať. Inak povedané, ak obvinený z hľadiska právnej kvalifikácie označí určitý procesný postup OČTK alebo súdu ako chybný a podradí ho pod určitý dovolací dôvod, nie je z právneho hľadiska ďalej možné, aby sa s odkazom na predchádzajúci už skôr namietaný procesný postup automaticky domáhal zároveň aj existencie iného dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Tento princíp špeciality, teda prednosti konkrétneho zákonného ustanovenia platí aj v dovolacom konaní. Ak by totiž dovolací súd takto formulovanú argumentáciu obvineného prijal, nastal by tak právne neudržateľný a účel dovolacieho konania popierajúci právny stav, ktorý by bol v jednoznačnom rozpore aj procesnými oprávneniami toho - ktorého dovolateľa tak, ako sú tieto koncipované v § 371 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku. Na ilustráciu možno uviesť hypotetický príklad, keď by potom rozhodnutie súdu v nezákonnom zložení [dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku] zároveň odôvodňovalo i dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Práve s poukazom na uvedené najvyšší súd argumentáciu obvineného - ktorú formálne nesprávne podradil pod § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku - v príslušnej časti kvôli priam identickej obsahovej zhode kvalifikoval pod dôvod dovolania upravený v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku nebolo v dovolaní ani vôbec vecne podložené. Najvyšší súd preto aj v tejto časti argumentáciu obvineného odmietol ako nedôvodnú. Primerane pritom platia závery najvyššieho súdu tak, ako sú vyjadrené vyššie vo vzťahu k uplatnenému dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Nad rámec uvedeného najvyšší súd pre úplnosť stručne konštatuje, že v predmetnej veci boli rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave náležite odôvodnené a boli vydané v súlade so všetkými

podmienkami uvedenými v zákone č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane pred odpočúvaním). Súd prvého stupňa preto nijak nepochybil, keď vykonal na hlavnom pojednávaní v tejto súvislosti dokazovanie postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 270 ods. 2 Trestného poriadku, pričom súčasne posúdil a vyhodnotil záznam telefonátu medzi obžalovanými (konkrétne jeho prepis). Rovnako tak nepochybil ani odvolací súd, keď takto získané dôkazy akceptoval ako plnohodnotné dôkazy preukazujúce vinu obvineného.

S poukazom na uvedené najvyšší súd ustálil, že na zistenie skutkového stavu v tejto veci boli súdom všetky dôkazy vykonané zákonným spôsobom a zároveň v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku náležite vyhodnotené.

So zreteľom na vyššie uvedené najvyšší súd uzatvára, že žiadny obvineným predložený argument nespĺňa predpoklady na vyslovenie pozitívneho záveru o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Preto dovolaciu argumentáciu obvineného odmietol najvyšší súd aj v tejto časti ako nedôvodnú.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu, je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa - vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru a nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd totiž nie je v dovolacom konaní „odvolacou“ inštanciou zameranou na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa v pravom slova zmysle.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 Trestného zákona - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona), trestu odňatia slobody na doživotie (§ 47 a nasl. Trestného zákona) a pod.

Dovolaateľ argumentoval v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku skutkovým stavom a výsledkami dokazovania, v rámci čoho vykonal rozbor dôkazného stavu, podrobne znova hodnotil vykonané dôkazy a vyslovil vlastné právne hodnotenia a závery, samozrejme odlišné od záverov ustálených skôr vo veci konajúcimi a rozhodujúcimi súdmi.

Najvyšší súd pripomína, že v prípade podania dovolania obvineným nie je odvolacím súdom a má doslova zakázané opätovne skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku a v rámci toho prehodnocovať vykonané dôkazy a vyslovovať iné skutkové závery ako súd prvej a súd druhej inštancie - vid' veta za bodkočiarkou v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený ppráp. N. C. spáchal trestný čin tak, ako je uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa. Popísanému skutkovému stavu plne zodpovedá i právny záver vyjadrený v posúdení konania obvineného ako prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Použitú právnu kvalifikáciu podľa citovaného ustanovenia odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú v popise skutku zahrnuté a ktoré vyjadrujú naplnenie príslušných znakov skutkovej podstaty označených trestných činov.

Preto najvyšší súd nezistil naplnenie ani dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

So zreteľom na uvedené nezostalo dovolaciemu súdu iné, ako rozhodnúť podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, teda dovolanie obvineného ppráp. N. odmietnuť, pretože je zřejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.